

3321

1. Beh. af Lovf. om midlert. Forandringer i L. om Hærens Ordning.

3322

bruges. Senere har man dels slaaet Loven ihjel ved Dagsordener og dels tiet den ihjel, og da jeg ved Samlingens Begyndelse, da Revisionsforslaget blev forelagt, udtalte mig om det, hvad fik jeg saa til Svar af det ærede Medlem for Præstø Amt's 6te Valgkreds (Vojfen)? Det ærede Medlem sagde, at han vidste ikke rigtig, om han mest skulde forundre sig over eller beundre, at jeg kunde have Lyft til at tale om denne Sag, da jeg jo maatte vide, at det ikke kunde nytte. Men det kan ikke blive saadan ved. Den Hær, som staar udenfor, venter, at Folkethinget skal tage fat paa denne Sag, og vil man ikke det, saa maa man, som jeg har tilladt mig at sige før, hellere afvæbne rentud, end lade det gaa, som det gaar for Diebliffet.

Sag: Jeg skal kun dvæle ved et enkelt Punkt. Jeg kan til en vis Grad sympathisere med det ærede Medlem fra Stege (Vojfen) og det ærede Medlem fra Veile (Berg), fordi jeg kjender dem tilstræffelig til at vide, at, hvor forskjellige vore Meninger end ere, saa føle de dog personlig varmt for Sagen, om det end forekommer mig, at de arbejde paa et Maal, som ikke kan gavne. Men det, som forundrer mig, er, at man ikke har faaet Die for det, som er det vigtigste Maal for den militære Uddannelse, navnlig det at lære at glemme sig selv og underordne sig sin Pligt. Det er herigjennem, at en dygtig Soldat skabes, og der eksisterer ikke og har albrig nogen- sinde eksisteret nogen dygtig Armee paa Jorden, som ikke først og fremmest har lagt an derpaa. Det Vigtigste for en Soldat er det at lære at glemme sig selv for at underordne sig sin Pligt i den Grad, at han tier, selv om han lider Uret, og selv naar det gjælder at ofre Livet for Pligten, maa han end ikke betænke sig et Diebliff. Jeg vil nu spørge: Er det det, man lærer paa Højskolerne? (Lang: Hvor lærer man det?) Det skal man lære i Armeen, og derfor er det nødvendigt, at de Underbefalingsmænd og Befalingsmænd, der her ligesom overalt skulle gaa foran, kunne faae den fornødne Uddannelse til selv at at lære dette (Modsigelse af N. Nielsen.). Det ærede Medlem maa tillade mig at sige, at han staar fuldstændig i Strid med Erfaringen, thi overalt, hvor der findes en virkelig dygtig Armee, vil han se, at Grundlaget for den er, at enhver Mand, lige fra den menige Soldat til den høieste Befalingsmand, maa glemme sig selv for at underordne sig sin Pligt; men det lærer man

ikke paa kort Tid. Der hører lang Tid til at tilegne sig det, og man hører det hverken under det daglige Livs Færden eller paa Højskolerne, men man lærer det i Armeen. Det er ikke let at blive Sekondlieutenant, naar man skal være det paa rette Maade, og naar de Herrer tro, at de høiere Befalingsmænd ere frit stillede i saa Henseende, saa tage de fejl. Med Ansvarets tunge Byrde paa Skulderen er den Pligt at glemme sig selv for at adlyde den Ordre, man faaer, mange Gange tungere for den høiere end for den lavere Befalingsmand. Hovedformalet for den militære Uddannelse er netop det at kunne glemme sig selv og adlyde, thi al teknisk Færdighed og Dygtighed kan kun blive til Nytte, naar en saadan Mand er tilstede i Hæren. Men, mine Herrer, det lærer man ikke paa Folkehøjskolerne, saaledes som de for Tiden ere, og naar det ærede Medlem fra Ringkjøbing (N. Nielsen) klagede over, at den Mand, som var i Armeen, ikke tilstalte Højskoleeleverne, saa vil jeg sige, at han skulde se, om han ikke kunde bibringe sine Elever noget af den Mand, som er i Armeen. Jeg vil naturligvis ikke hermed fremsætte en personlig Sigttelse, da jeg aldeles ikke kjender det ærede Medlems Højskole, og naturligvis ikke kan have til Hensigt at ville faare i denne Retning, men jeg vil kun gjøre opmærksom paa, at, medens man paa Højskolerne lærer at kritisere, ræsonnere, snakke med og dømme om Alt, saa er det, som man skulde lære, netop at tie og adlyde. Det er som sagt Noget, der skal Tid til at lære, og i vore Dage skal der mere Tid til end i gamle Dage.

N. Nielsen: Jeg er enig med den ærede sidste Taler i, at man skal lære at glemme sig selv og underordne sig, ja til en vis Grad endog lide, selv naar man har Retten paa sin Side. Jeg vil gjøre gjældende, at det er en Opgave, som Højskolen tilstræber at lære sine Elever, nemlig dette, at de selv af deres eget Livs Erfaring kunne lære det, og at dette ogsaa er deres Opgave at lære dem at glemme sig selv for det store Almene, saaledes som det ærede Medlem sagde. Men Forskjellen er den, at de Militære lære det fra sig med Stoffen i Haanden og sige: Gjør du det ikke, saa faaer du Bant; vi andre berimod søge at høre Elevernes Villie, vi søge at faae dem til at se, hvad der er sandt, og ret og høre deres Villie under dette, og jeg tror, at et saadant Formaal naas bedre ved, at den Ved-